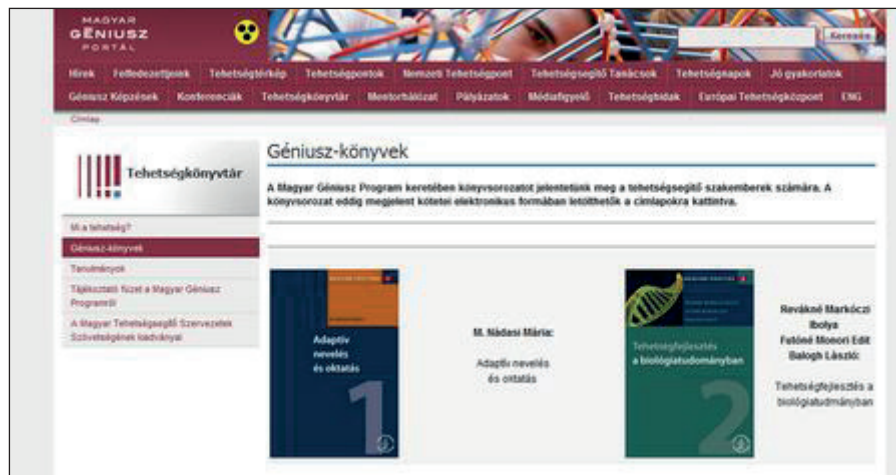

Magyar Génius Portál

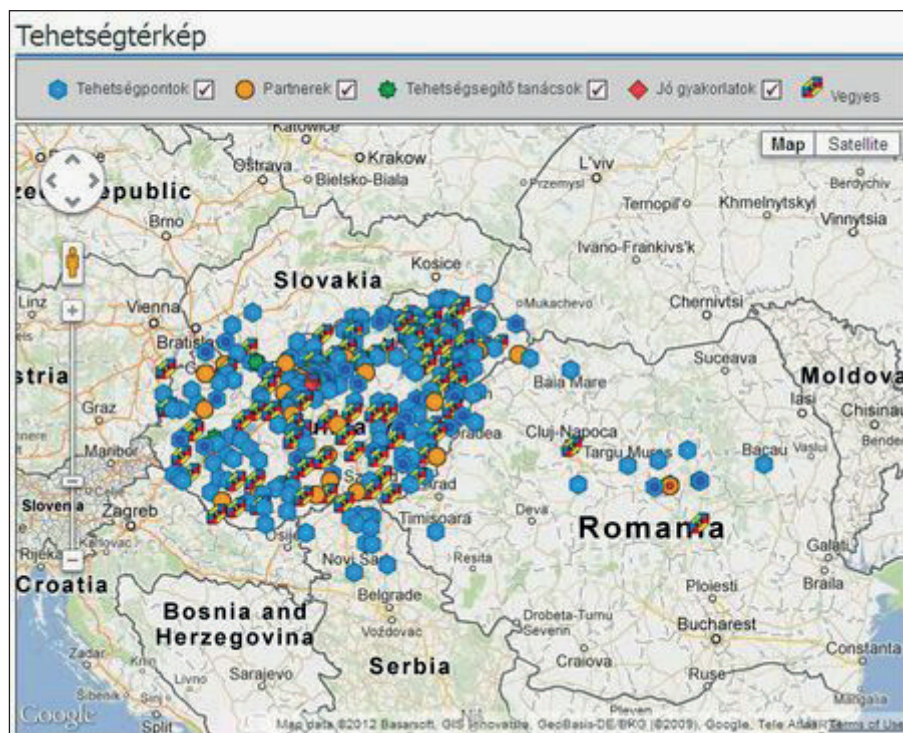
Génius-könyvek (Sváb Ágnes)

Tehetségkönyvtár a tehetséggondozás szolgálatában

„A madarak közül a sas kiválóan repül, a rigó gyönyörűen énekel, a pulykának meg sok húsa van. Az oktatásnak a sas túl gyors, a rigó túl zajos, a pulyka meg egyszerűen nem fér be az iskolapadba. Az oktatásnak tyúkok kellene. Igaz, hogy csak repdesnek, a hangjuk alig okoz örömet, és húruk sem olyan sok, de legalább egyformák és egyszerűen kezelhetők. Az oktatásnak nyitottnak kell lennie az egyénre szabott programokra ahhoz, hogy elviselje, sőt segítse a sasokat, a rigókat és a pulykákat is” (1).

Dr. Csermely Péternek, a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács elnökének, az Európai Unió René Descartes-díjas kitüntetettjének szavai nyitják meg a Magyar Géniusz Integrált Tehetségsegítő Program 2010-ben kiadott tájékoztatófüzetét, amelynek címe a *„Mindenki tehetséges valamiben” – tehetségsegítő hálózat a Kárpát-medencében*. A program az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg. A projekt végső célja a Kárpát-medencében élő tehetséges diákok szakmai, pedagógiai és módszertani támogatása. Ezt a célt a program első fázisában a tehetségeket segítő felnőttek képzésével kívánja megvalósítani, valamint az általuk alkotott hálózatok, az úgynevezett Tehetségpontok kialakításával. A 2010–2011-es években 750 képzést valósítottak meg összesen majdnem 14 000 résztvevő bevonásával (2). 2012 szeptemberében már 891 Tehetségpont működött, ezek elhelyezkedését az 1. ábra mutatja (3).

1. ábra
A Kárpát-medencei Tehetségpontok térképe

A Géniusz-könyvek

A szakmai képzéseken kívül a résztvevők és az érdeklődők online és nyomtatott formában is hozzáférhetnek a neves hazai és külföldi szakértők által írt tanulmányokhoz és könyvekhez. Az utóbbiakat magában foglaló, összesen 25 kötetet tartalmazó Géniusz-könyvek sorozat 2010–2011-ben jelent meg a Magyar Géniusz Portál (<http://geniuszportal.hu/>) Tehetségeknyvtárában. A sorozat tematikája igen változatos, a könyvek főbb témái: a tehetségfejlesztés elméleti háttere és gyakorlati kérdései; konkrét (szak)módszertani kérdések, szaktárgyi, módszertani eseteírások és feladatsorok. A kötetek változatosságát a következő néhány cím szemlélteti a teljesség igénye nélkül.

A tehetségfejlesztés elméleti háttere

- M. Nádas Mária: Adaptív nevelés és oktatás (4)
- Balogh László – Mező Ferenc: Tehetségpontok létrehozása, akkreditációja (5)
- Gyarmathy Éva: Hátrányban az előny. A szociokulturálisan hátrányos tehetségek (6)
- Gordon Győri János: A tehetségkutatás nemzetközi horizontjai I. (7)

Tehetségfejlesztés a gyakorlatban

- Polonkai Mária: Tíz jó gyakorlat a hazai tehetséggondozásban (8)
- Franz J. Mönks – Irene H. Ypenburg: Ha tehetséges a gyerek... Útmutató szülőknek és tanároknak (9)
- Pappné Gyulai Katalin – Pakurár Miklósné (szerk.): A debreceni példa. Tehetségazonosítás és tehetséggondozás a város közoktatási intézményeiben (10)

(Szak)módszertani kérdések, szaktárgyi javaslatok gyűjteménye

- Kovács Gábor – Balogh László: A matematikai tehetség fejlesztése (11)
- Turmezeyné Heller Erika: A zenei tehetség felismerése és fejlesztése (12)
- Czimer Görgyi – Balogh László: Az irodalmi alkotótevékenység fejlesztése (13)

Számos kötet különösen érdekes lehet az anyanyelvi nevelésben részt vevő pedagógusok számára (is), hiszen a pedagógiai gyakorlati szempontokon kívül áttekintést adnak a legújabb kutatási eredményekről is. Az alábbiakban néhány anyanyelv-pedagógiai szempontból különösen érdekes kötet bemutatása következik.

M. Nádasi Mária: *Adaptív nevelés és oktatás*

M. Nádasi Mária kötete, az *Adaptív nevelés és oktatás* (4) jelent meg elsőként a Géniusz-könyvek sorozatában.

2. ábra

M. Nádasi Mária: *Adaptív nevelés és oktatás*

A tehetségfejlesztés elméleti alapjaira koncentráló mű bevezetője megfogalmazza a kötet célját: „az adaptív neveléssel, oktatással kapcsolatos alapvető fogalmak értelmezése, összefüggések vázolása, a gyakorlati vonatkozások felmutatása” (M. Nádasi 2010a). A kötet egyik érdeme az, hogy nem csupán a téma összegző kifejtését adja meg fejezetenként, hanem ehhez kapcsolódva valóban releváns, a pedagógusszakmát közelebbről érintő, az iskolák napi gyakorlatához kapcsolódó kérdéseket és feladatokat fogalmaz meg. A kérdések továbbgondolásához szakirodalmi segítséget is kap az olvasó a további tájékozódás céljából.

A könyv első fejezete rövid látletet ad a közoktatás jelenlegi állapotáról. Örömmel üdvözlí az utóbbi évek eredményeit, azt, hogy az iskolákban lehetővé vált pszichológus, gyógypedagógus alkalmazása, létező opció az inkluzivitás, kötelezővé tették a pedagógus-továbbképzéseket, illetve az országos pályázatok eredményeképpen széles körben elérhetővé vált az iskolák infrastruktúrájának javítása. Ugyanakkor a szerző arra is felhívja a figyelmet, hogy a mai magyar iskola komoly gondokkal is küzd: elég a PISA-mérések eredményeire gondolni vagy az iskolákban fellépő mentálhigiéniai problémákra, a drogfüggőségre, valamint az agresszió terjedésére. Mindezekben a súlyos nehézségeken képes segíteni, enyhíteni az adaptív pedagógia – ígéri a kötet.

A második fejezet három aspektusból vizsgálja az adaptivitás mint problémamegoldó módszer lehetőségét. Az egységesítés problémaköre 250 évvel ezelőttre nyúlik vissza: ekkor „azzal érveltek, hogy [...] azonos osztályba járó diákok egy adott pedagógiai helyzetben ugyanazt látják, hallják, gondolják” (M. Nádasi 2010a: 12). Bár ez a szemlélet egészen az 1980-as évekig érvényben maradt, manapság már nem állja meg a helyét. Az egységes oktatás helyett és mellett gyakran használt differenciált oktatás kapcsán M. Nádasi Mária arra hívja fel a figyelmet, hogy ez számtalan félreértés forrása lehet. Ilyen félreértés például, hogy „a

körülményektől függetlenül az egységes oktatást ki kell cserélni, le kell cserélni differenciálással” (M. Nádas 2010a), vagy hogy elég a tanulókat nívócsoportokra osztani (például jó, közepes, gyenge képességűekre), majd ezeket a csoportokat úgy tanítani, mintha a csoportban lévő tanulók egyformák lennének. Az egységesítés és a differenciálás feloldásaként javasolt adaptív oktatás napi gyakorlatában az egyénre kerül a hangsúly, figyelembe véve azonban azt, hogy az egységesség elvét is szem előtt kell tartani.

A könyv harmadik, *Az egységességtől az adaptivitástól vezető útról a szakirodalomban* című fejezete felhívja a figyelmet a szakmai tudás szerepére és a tanulói sajátosságok felismerésének a fontosságára (tudniillik nem kizárólagosan a pedagógus vagy a tananyag, hanem a tanuló és igényei kerülnek a középpontba), valamint a megfelelő tanulási feltételek megteremtésére. Ez a fejezet a frontális, a kooperatív, illetve az egyéni munka zárt és nyílt oktatási rendszerben történő alkalmazásához kínál elméleti és gyakorlati segítséget.

A könyv utolsó fejezete két pedagógus szövegét dolgozza fel: mindkét írás a gyakorlatban mutatja meg az adaptivitáscentrikusság eredményeit. Az első, pályakezdő tanító leírása szívet melengetően mondja el, hogyan vált egy harmadikos osztály matematikát szerető közösséggé az adaptív módszerek, a nyílt, differenciált oktatás hatására. A második leírás egy több évtizede a pályán lévő, eddig főleg frontális munkaformát alkalmazó tanárnő beszámolója. A két reflektív, szemléletes írást részletes, további tájékozódást segítő irodalomlista követi.

M. Nádas Mária könyvének erénye a szabatos, világos stílus is, a szemléletes példák és a továbbgondolást segítő kérdések. Tantárgytól függetlenül minden pedagógus haszonnal forgathatja ezt a kötetet.

Szivák Judit: *A reflektív gondolkodás fejlesztése*

A tehetségfejlesztés érdekében elmaradhatatlan, hogy a tanítók, a tanárok ne csak szaktárgyukban és pedagógiai módszereikben legyenek biztosak, hanem rendelkezzenek a reflektív gondolkodás képességével is. Szivák Juditnak *A reflektív gondolkodás fejlesztése* című kötete (a Génius-könyvek sorában a negyedik) (14) nemcsak a tanárjelölt hallgatók, a kezdő pedagógusok, hanem gyakorlott tanárok számára is hasznos olvasmány.

3. ábra

Szivák Judit: *A reflektív gondolkodás fejlesztése*

Az oktatásban alkalmazható reflektív gondolkodás folyamata nem más, mint egy oktatási-nevelési probléma felismerése, a probléma meghatározása és részleteire bontása, elemzése, okainak feltárása, az optimális megoldás kiválasztása a megfelelő szempontok figyelembevételével, valamint a szándékolt és nem szándékolt következmények számbavétele (Szivák 2010: 8). A reflexióra való képesség nő az oktatásban eltöltött évek számával: a kezdő pedagógus reflexióit gyakran nem módszertani tudása, hanem a tanulóévei alatt megfogalmazódott előítéletei befolyásolják. A gyakorlottabb, tapasztaltabb pedagógus azonban a

reflektív gondolkodás segítségével túl tud lépni előítéletein, képessé válhat a tanulók egyéni igényeinek a felismerésére. Míg a kötet második és harmadik fejezetében a reflexió elméleti háttérét és kutatási eredményeit ismerjük meg, a zárófejezet tíz, a reflektív gondolkodás fejlesztésére szolgáló eszközt mutat be. Az itt felsorolt eszközök némelyike ismerős lehet más módszertani gyűjteményekből is: a kettéosztott napló, a gondolattérkép technikája, a vita módszere. Ezeket a nagyrészt ismert eljárásokat a szerző újszerű kontextusba helyezi, bemutatja, miként alkalmazhatók az egyéni reflektív gondolkodás fejlesztésére. Egy példa a könyvből: *metaforatechnika – hogyan fejezném be az alábbi mondatot? A nevelés olyan, mint a...* De a mentortanári, tanári közösségek is meríthetnek ötleteket a könyvből: egy kettéosztott napló egyik oldalán állhat a (kezdő) pedagógus narratívája, míg a másik oldalon mentora reflektív kérdései, egy esetmegbeszélés pedig szintén lehet reflektív elemzések színtere. Szivák Judit könyvét is gazdag szakirodalmi felsorolás zárja.

Egyéb elméleti áttekintő munkák

A tehetségfejlesztés elméletéhez kapcsolódó további áttekintő munkák is megjelentek a Génusz-könyvek sorozatában. Gyarmathy Éva *Hátrányban az előny. A szociokulturálisan hátrányos tehetségek* (6) című munkája a (halmozottan) hátrányos helyzetű tanulók oktatásához-neveléséhez kínál elméleti háttérrel és gyakorlati példákat. Ennek a kötetnek a forgatása az anyanyelv-pedagógiával foglalkozók számára különösen fontos lehet, hiszen a kedvezőtlen szociokulturális helyzet egyben (anya)nyelvi hátrányt is jelent. Gordon Győri János *A tehetségek kutatás nemzetközi horizontjai I.* (7) című kötete tágabb kontextusban mutatja meg más országok tehetséggondozási gyakorlatait.

M. Nádasi Mária: *A projektoktatás elmélete és gyakorlata*

M. Nádasi Mária *A projektoktatás elmélete és gyakorlata* című kötete (15) a címben vállaltaknak megfelelően bemutatja a projektoktatással kapcsolatos ismereteket, annak történeti hagyományait, valamint feltárja a ma iskolájában gyakran hallható nézeteket, álláspontokat (M. Nádasi 2010b: 7).

4. ábra

M. Nádasi Mária: *A projektoktatás elmélete és gyakorlata*

A projektoktatást a következőként értelmezi: „valamely komplex téma olyan feldolgozása, amelynek során a téma meghatározása, a munkamenet megtervezése s megszervezése, a témával való foglalkozás, a munka eredményeinek létrehozása és bemutatása a gyerekek valódi (egyéni, páros, csoportos) önálló tevékenységén alapul. A pedagógus feladata a gyerekek önállóságának helyt adni, ezt az önállóságot facilitátorként, szupervizorként, tanácsadóként segíteni” (M. Nádasi 2010b: 12). Ennek megfelelően a projektoktatás a nyílt oktatás egyik változata. Ettől megkülönböztethető a projektszellemű, projektszerű oktatási forma, amely a zárt oktatás keretein belül alkalmazza a nyílt oktatás bizonyos elemeit.

Az elméleti háttér bemutatásán kívül a könyv gazdag gyakorlati példatárral illusztrálja a pedagógiai projekt szakaszait. Az úgynevezett inkubációs szakaszt a diákok érdeklődésének megfigyelése, az ötletgyűjtés, a téma keresése jellemzi, természetesen a tanulók bevonásával. Ennek eszköze lehet egy jól látható helyre kirakott gyűjtődoboz vagy egy folyamatosan frissülő faliújság. A projekt indításának részfeladata a projekt definiálása és megtervezése, vagyis a téma körülhatárolása, a projektben részt vevő személyek kijelölése, a helyszín és az időpont meghatározása, a folyamatok megtervezése, valamint a megfelelő eszközök megvásárlása. A projekt végrehajtásának leginkább pedagógust próbáló feladata a diákok önálló munkájának koordinálása és segítése, facilitálása, lemondva ezzel az egyik legtradicionálisabb tanári irányító szerepről. A projekt lezárása a projekt szerves része, legyen szó akár prezentálásról, záró előadás tartásáról, kiállítás rendezéséről a projekt összes résztvevőjének részvételével, az iskola tanárai, a szülők számára. Ezt követi a projekt értékelése, amely a szokásostól eltérően nem viszonyításon, hanem (ön)reflexión alapul.

A kötet nagy erénye, hogy a megfelelő elméleti alapokon túl nagyon részletes gyakorlati tanácsokkal is szolgál: leírja, hogy a tapasztalatok alapján miért a tornatermet a legnehezebb megszerezni projektoktatás céljára; hogyan és mikor érdemes múzeumi belépőjegyet rendelni, az elkészített eszközökhöz (pl. munkakártyákhoz) milyen anyagot érdemes választani, hogyan szükséges őket tárolni.

Vancsuráné Sárközi Angéla: *Drámapedagógia a tehetséggondozásban*

A fent említett kitűnő elméleti munkák mellett azokat a köteteket is érdemes elolvasni, amelyek nem a szorosabban vett anyanyelvi nevelés témaköréhez tartoznak. Vancsuráné Sárközi Angéla *Drámapedagógia a tehetséggondozásban* című kötete (16) ugyan a „drámáról” mint önálló tantárgyról ír, az általa bemutatott technikák azonban a tehetség fejlesztésén kívül segíthetik az önkifejezést, a retorikai eszközök használatát is.

5. ábra

Vancsuráné Sárközi Angéla: *Drámapedagógia a tehetséggondozásban*

A kötet egy iskolai év három lehetséges drámapedagógiai feladatsorát ismerteti részletesen: az úgynevezett ÉN-könyv és ÉN-doboz az önkifejezést segíti. A diákok előbb külső, majd belső tulajdonságaikat gyűjthették össze, és ezáltal egymást és magukat is jobban megismerhették. Egy következő feladattípusban Ágai Ágnes kamaszverseinek a segítségével játszhatták el a tanulók a kamasz- és a felnőttévek szerepeit, ezzel fejlesztve önismeretüket, közben bővítve irodalmi tudásukat is. A csoport összeszokása után a diákok figyelmet, önfegyelmet, koncentrációt, valamint együttműködést fejlesztő drámajátékokkal ismerkedhettek meg. Ezek a feladatok, módszerek, sőt két komplex óraterv is részletesen kidolgozva olvashatók a tanulmányban, kipróbálásra csábítva minden pedagógust. Ugyanakkor fontos figyelembe venni, hogy önálló, kontextus nélküli alkalmazásuk nem lehet célravezető, minden esetben meghatározott pedagógiai céllal érdemes használnunk őket.

Czimer Györgyi – Balogh László: Az irodalmi alkotótevékenység fejlesztése

Czimer Györgyi és Balogh László *Az irodalmi alkotótevékenység fejlesztése* (13) című munkája az anyanyelvi és az irodalmi nevelés integrált szemléletének megfelelően nemcsak irodalom-, hanem magyar nyelvi órán is alkalmazható feladatokat, módszereket tartalmaz.

6. ábra

Czimer Györgyi – Balogh László: Az irodalmi alkotótevékenység fejlesztése

A kötet első fejezete (Balogh László tollából) a tehetség nyolc modelljét mutatja be, valamint annak lehetőségeit, hogyan fejleszthető egy tehetséges gyermek. A tehetségfejlesztés három fő eszköze az úgynevezett gazdagítás vagy dúsítás, a gyorsítás és a differenciálás. A gazdagítás/dúsítás eredményeképpen a tehetséges diákat a kötelező tananyagon túllépve fejleszti a pedagógus. Ennek részletes és gyakorlati példáit olvashatjuk ebben a fejezetben. A gyorsítás alkalmazásakor a tehetséges diákat magasabb iskolafokba léptetik. A harmadik tehetségfejlesztési stratégia a differenciálás: annak megszervezése, hogy miként taníthatunk ugyanazon időben és térben különböző képességű tanulókat. A fejezetet a többi kötethez hasonlóan gazdag bibliográfia zárja.

A kötet második része, Czimer Györgyi írása az irodalmi alkotótevékenység fejlesztésének gyakorlati példáit mutatja be. Kiemelten foglalkozik az értő, hatékony olvasás fontosságával, kiemelve, hogy az „értő olvasás képessége tanulási módszerek, technikák és a hozzájuk kapcsolt gondolkodási stratégiák tudatos felhasználásával fejleszthető” (Czimer–Balogh 2010: 53). A hatékony szövegértést és megértést támogató interaktív és reflektív eljárások működtetésének szemléltetésére két óratervet is olvashatunk. A nyolcadik osztályosoknak szánt líraolvasást segítő terv témája Weöres Sándor *Ha a világ rigó lenne* című versének feldolgozása, amelynek célja többek között a képszerű, mozaikos szövegalkotás vizsgálata, illetve az identitás, az önazonosság kérdésének az értelmezése (Czimer–Balogh 2010: 54). A tizedikeseknek szánt Edgar Allen Poe-novella feldolgozása a szakaszos olvasás módszerével történik. Mindkét óratervben változatosak a feladattípusok, kiegyensúlyozott a munkaformák használata.

A kötet második felének következő fontos témája a kreatív írás tanítása. A kreatív írás segíti az ismerettudás, a megértés és az alkalmazás műveleteinek elsajátítását. Az alapvető kognitív műveletek megtanulását követő lehetséges feladattípus az úgynevezett írószeminárium. A pontos feladatmeghatározások, kérdésfeltevések ebben az esetben is fontos szerepet játszanak, segítik a tanulói gondolkodást (Czimer–Balogh 2010: 62). Az így megvalósuló eredmény lehet például egy ötsoros vers. A következő ábra az előző elvek alapján megfogalmazott instrukciókra és az így létrejövő versre mutat példát (Czimer–Balogh 2010: 64).

A vers hangulatának asszociációi a 3–4. csoport szerint: <i>játékos, jókedvű, felhőtlen/ borongós, felhős, bánatos</i> Az ötsoros tanári instrukciója a csoporthoz a következő volt: 1. sor: 1 főnév, egy hangulat megnevezése 2. sor: 2 szó, a hangulathoz társítható szín és hangérzet (határozós szó szerkezettel) 3. sor: 3 szó, a hangulathoz társítható íz, tapintás és szagérzet (jelzős szerkezettel) 4. sor: 3 szó, a hangulathoz társítható szín, hang ízérzet (minőségjelzővel bővített birtokos jelzős szerkezet) 5. sor: 1 főnév, a téma megnevezése	A jobbnak talált mű: <i>Borongós Szürkén csengő Sós ízű, lágy lehelet Kékes szőlők keserősége Felnöttség</i>
--	--

7. ábra
 Tanári instrukció és ötsoros vers

A kötet zárópéldája voltaképpen egy projektszerű oktatási feladatsor. A témája Stephanie Meyer *Alkonyat* című regényének feldolgozása. A választott munkaforma a kooperatív, kiscsoportos feldolgozás vagy egyéni munka. A feladatsor túllép a szöveg olvasásán: bevonja a könyvből készült film részleteit, a jelenségről készült videobeszélgetést éppúgy, mint a különböző műfajú szövegek (kritika, lexikon, könyvajánló) és a képek használatát. A több órára kidolgozott tervet egyéni (szorgalmi) feladatok, valamint a munka egyéni értékelése, megbeszélése, a reflektálás zárja. Az értő olvasás gyakoroltatásán túl ez a feladatsor alkalmas a kritikai gondolkodás fejlesztésére, a stílusérzék javítására, illetve különböző műfajok megismertetésére is.

A kötet zárófejezete végül egy szempontsorozatot mutat be a tehetséges tanulók felismerésének elősegítésére a tanulási, a motivációs, a kreativitás-, illetve a vezetési-társas jellemzők alapján.

Dávid Imre: „Jó szóval oktasd...”. Módszertani kézikönyv oktatóknak

Végezetül érdemes szót ejteni a Géniusz-sorozat utolsó előtti kötetéről, Dávid Imre „Jó szóval oktasd...”. *Módszertani kézikönyv oktatóknak* című könyvéről (17).

8. ábra
 Dávid Imre: „Jó szóval oktasd...”. Módszertani kézikönyv oktatóknak

Ez a kötet a felnőtteket, pedagógusokat tanító, képező kollégáknak íródott, és emiatt jelentősen különbözik az előző kötetek tematikájától. A felnőttoktatás általános ismertetésén kívül gyakorlati tanácsokat is kapunk a hatékony prezentáció elkészítéséhez. A kötet gyakorlati szempontból egyik legérdekesebb része az úgynevezett JÁ-TÉKA feladatgyűjtemény (Dávid 2011: 85), ami sok játékot, módszert foglal magában a csoportdinamikai fázisoknak megfelelően elrendezve. Minden játéknál megtalálható a játék menete, illetve az, hogy milyen eszközök szükségesek hozzá. A terjedelmes gyűjteményből egy esetleges tréning vagy képzés facilitátora a csoport igényeinek megfelelően, adaptívan tudja kiválasztani a megfelelő feladatot.

Összegzés

A Tehetségkönyvtár Génius-könyvek sorozata a legújabb pedagógiai kutatások eredményeit, a korszerű, a gyakorlatban is kipróbált módszereket mutatja be kiváló szakemberek tollából. Követendő példa, hogy a feldolgozott témákat valamennyi kötet sokoldalúan közelíti meg, és nem hiányzik egyikből sem a pozitív példák bemutatása. A könyvsorozat megfelelő inspirációt, elméleti alapot és gyakorlati megerősítést is adhat a köteteket olvasó tehetségfejlesztő pedagógusoknak.

Irodalom

- Czimer Györgyi – Balogh László 2010. *Az irodalmi alkotótevékenység fejlesztése*. Génius-könyvek. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége. <http://geniuszportal.hu/content/az-irodalmi-alkototevekenyseg-fejlesztese> (2012. szeptember 1.)
- Dávid Imre 2011. *„Jó szóval oktasd...”*. *Módszertani kézikönyv oktatóknak*. Génius-könyvek. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége. <http://geniuszportal.hu/content/jo-szoval-oktasd> (2012. szeptember 1.)
- M. Nádasi Mária 2010a. *Adaptív nevelés és oktatás*. Génius-könyvek. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége. <http://geniuszportal.hu/content/adaptiv-neveles-es-oktatas> (2012. szeptember 1.)
- M. Nádasi Mária 2010b. *A projektoktatás elmélete és gyakorlata*. Génius-könyvek. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége. <http://geniuszportal.hu/content/projektoktatas-elmelete-es-gyakorlata> (2012. szeptember 1.)
- Szivák Judit 2010. *A reflektív gondolkodás fejlesztése*. Génius-könyvek. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége. <http://geniuszportal.hu/content/reflektiv-gondolkodas-fejlesztese> (2012. szeptember 1.)
- (1) http://geniuszportal.hu/sites/default/files/Geniusz_tajekoztato_fuzet_2011februar_web.pdf (2012. szeptember 1.)
- (2) <http://geniuszportal.hu/content/kerdezz-felelek-geniusz-kepzesekrol> (2012. szeptember 1.)
- (3) <http://geniuszportal.hu/tehetsegterkep> (2012. szeptember 1.)
- (4) <http://geniuszportal.hu/content/adaptiv-neveles-es-oktatas> (2012. szeptember 1.)
- (5) <http://geniuszportal.hu/content/tehetsegpontok-letrehozasa-akkreditacioja> (2012. szeptember 1.)
- (6) <http://geniuszportal.hu/content/hatranynban-az-elony-szociokulturalisan-hatranynos-tehetsegesek> (2012. szeptember 1.)
- (7) <http://geniuszportal.hu/content/tehetseggondozas-nemzetkozi-horizontja-i> (2012. szeptember 1.)
- (8) <http://geniuszportal.hu/content/tiz-jo-gyakorlat-hazai-tehetseggondozasban> (2012. szeptember 1.)
- (9) <http://geniuszportal.hu/content/ha-tehetseges-gyerek-utmutato-szuloknek-es-tanaroknak> (2012. szeptember 1.)
- (10) <http://geniuszportal.hu/content/debreceni-pelda> (2012. szeptember 1.)
- (11) <http://geniuszportal.hu/content/matematikai-tehetseg-fejlesztese> (2012. szeptember 1.)
- (12) <http://geniuszportal.hu/content/zenei-tehetseg-felismerese-es-fejlesztese> (2012. szeptember 1.)
- (13) <http://geniuszportal.hu/content/az-irodalmi-alkototevekenyseg-fejlesztese> (2012. szeptember 1.)
- (14) <http://geniuszportal.hu/content/reflektiv-gondolkodas-fejlesztese> (2012. szeptember 1.)
- (15) <http://geniuszportal.hu/content/projektoktatas-elmelete-es-gyakorlata> (2012. szeptember 1.)
- (16) <http://geniuszportal.hu/content/dramapedagogia-tehetseggondozasban-2kiad> (2012. szeptember 1.)
- (17) <http://geniuszportal.hu/content/jo-szoval-oktasd> (2012. szeptember 1.)

Sváb, Ágnes: Talent library for nurturing talents

Az írás szerzőjéről

Sváb Ágnes

Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest, Magyarország; IBM ISSC Hungary Kft., Budapest, Magyarország

svabagnes[kukac]gmail.com